

Obrazložitev:

Območja Mežiške doline so prekomerno onesnažena s svincem in drugimi toksičnimi kovinami (npr. kadmij, cink) predvsem zaradi večstoletne tradicije rudarjenja in obstoječe industrije.

V obdobju izvajanja Odloka o območjih največje obremenjenosti okolja in o programu ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v Zgornji Mežiški dolini (Ur. l. RS, št. 119/07 in 44/22 – ZVO-2) od leta 2008 do leta 2022 so se na izbranih vzorčnih mestih izvajale analize vsebnosti kadmija, svınca, cinka in arzena za občino Črna na Koroškem in Mežica.

Podrobneje je onesnaženje tal za občini Črna na Koroškem in Mežica opisano v dokumentu: POROČILO O KAKOVOSTI TAL V ZGORNJI MEŽIŠKI DOLINI 2008 – 2022, ki ga je izdelala Agencija RS za okolje in je objavljeno spletni strani Agencije RS za okolje.

V sklopu izvajanja Odloka o območjih največje obremenjenosti okolja in o programu ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v Zgornji Mežiški dolini (Uradni list RS, št. 119/07 in 44/22 – ZVO-2) se je vzorčenje tal izvedlo tudi v občinah Dravograd, Prevalje in Ravne na Koroškem.

Onesnaženost tal po poplavah v avgustu 2023:

V vseh vzorcih sedimenta, ki so bili odvzeti v porečju Meže od Žerjava do Dravograda po uničujočih poplavah v avgustu 2023 so bile za posamezna onesnaževala bistveno presežene kritične vrednosti glede na Uredbo o mejnih, opozorilnih in kritičnih imisijskih vrednostih nevarnih snovi v tleh. Na območju Mežice in Žerjava so te vrednosti primerljive z vsebnostjo v prvotnih tleh. Na območju Prevalj in Dravograda so za večino problematičnih kovin v sedimentu izmerjene višje vrednosti kot v prvotnih tleh.

Številne raziskave ter analize onesnaženosti tal na območju občin torej zaključujejo, da so tla na nekaterih delih občin onesnažena.

Na podlagi drugega odstavka 57. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24) v povezavi s 3. členom Uredbe o mejnih, opozorilnih in kritičnih imisijskih vrednostih nevarnih snovi v tleh (Uradni list RS, št. 68/96, 41/04 – ZVO-1 in 44/22 – ZVO-2) in 4. členom Uredbe o merilih za ugotavljanje stopnje obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal z nevarnimi snovmi (Uradni list RS, št. 7/19 in 44/22 – ZVO-2) minister za okolje, podnebje in energijo izdaja

ODREDBO

o razvrstitvi območij občin Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd v stopnje obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal z nevarnimi snovmi

1. člen (vsebina)

Ta odredba z namenom ohranjanja in izboljševanja kakovosti tal ter ocenjevanja onesnaženosti tal razvršča območja občin Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd v dve stopnji obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal s kadmijem, cinkom in svincem.

2. člen (izrazi)

Izrazi, uporabljeni v tej odredbi, pomenijo:

1. imisija snovi v tleh je imisija snovi v tleh določena v predpisu, ki ureja mejne, opozorilne in kritične imisijske vrednosti nevarnih snovi v tleh;
2. mejna imisijska vrednost (v nadaljnjem besedilu: mejna vrednost) je mejna vrednost nevarne snovi v tleh, določena v predpisu, ki ureja mejne, opozorilne in kritične imisijske vrednosti nevarnih snovi v tleh;
3. opozorilna imisijska vrednost (v nadaljnjem besedilu: opozorilna vrednost) je opozorilna vrednost nevarne snovi v tleh, določena v predpisu, ki ureja mejne, opozorilne in kritične imisijske vrednosti nevarnih snovi v tleh;
4. kritična imisijska vrednost (v nadaljnjem besedilu: kritična vrednost) je opozorilna vrednost nevarne snovi v tleh, določena v predpisu, ki ureja mejne, opozorilne in kritične imisijske vrednosti nevarnih snovi v tleh;
5. standard kakovosti okolja je standard kakovosti okolja, določen v predpisu, ki ureja varstvo okolja.

3. člen (razvrstitev območij občin Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd v stopnje onesnaženosti tal)

(1) Območja občin Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd, ki so v javni lasti, se zaradi preseganja standardov kakovosti okolja za parametre kadmij, cink in svinec v tleh v skladu s predpisom, ki določa mejne, opozorilne in kritične imisijske vrednosti nevarnih snovi v tleh, in predpisom, ki določa merila za ugotavljanje stopnje obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal z nevarnimi snovmi razvrsti v dve stopnji:

- območja prve stopnje obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal z nevarnimi snovmi, kjer so vsebnosti kadmija, cinka ali svineca v tleh najmanj enake ali večje od opozorilne vrednosti;
- območje druge stopnje obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal z nevarnimi snovmi je območje, ki ni območje iz prejšnje alineje.

(2) Območja občin Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd, ki se uvrščajo v prvo ali drugo stopnjo obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal z nevarnimi snovmi, so po dejanski rabi naslednja:

- opuščeno industrijsko območje,
- območje kmetijskih zemljišč,
- otroško igrišče in
- stanovanjsko območje.

4. člen (začetek veljavnosti)

Ta odredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-196/2024
Ljubljana,
EVA 2024-2570-0076

mag. Bojan Kumer
minister
za okolje, podnebje in energijo

VSEBINA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

Obrazložitev k 1. členu:

Številne raziskave onesnaženosti tal v občinah Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd (v nadaljnjem besedilu: občina) so pokazale, da so tla na nekaterih delih teh občin onesnažena, zato je treba izboljšati in ohranjati kakovost tal in ocenjevati onesnaženost tal. V ta namen je treba območje teh občin razvrstiti v dve stopnji obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal s kadmijem, cinkom in svincem. Merila za razvrstitev v prvo ali drugo stopnjo obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal s kadmijem, cinkom in svincem določa Uredba o merilih za ugotavljanje stopnje obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal z nevarnimi snovmi (Uradni list RS, št. 7/19 in 44/22 – ZVO-2).

Obrazložitev k 2. členu:

V 2. členu je pojasnjeno, kateri predpis določa posamezen izraz. Uredba o mejnih, opozorilnih in kritičnih imisijskih vrednostih nevarnih snovi v tleh (Uradni list RS, št. 68/96, 41/04 – ZVO-1 in 44/22 – ZVO-2) določa, da je:

- imisija snovi v tleh je gostota posamezne nevarne snovi v tleh in se izraža v miligramih ali mikrogramih na kilogram mase suhih tal;
- mejna imisijska vrednost gostota posamezne nevarne snovi v tleh, ki pomeni takšno obremenitev tal, da se zagotavljajo življenjske razmere za rastline in živali, in pri kateri se ne poslabšuje kakovost podtalnice ter rodovitnost tal. Pri tej vrednosti so učinki ali vplivi na zdravje človeka ali okolje še sprejemljivi.
- opozorilna imisijska vrednost gostota posamezne nevarne snovi v tleh, ki pomeni pri določenih vrstah rabe tal verjetnost škodljivih učinkov ali vplivov na zdravje človeka ali okolje.
- kritična imisijska vrednost gostota posamezne nevarne snovi v tleh, pri kateri zaradi škodljivih učinkov ali vplivov na človeka in okolje onesnažena tla niso primerna za pridelavo rastlin, namenjenih prehrani ljudi ali živali ter za zadrževanje ali filtriranje vode.

Izraz standard kakovosti okolja je opredeljen v Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24), in sicer je kakovost oziroma obremenitev okolja ali njegovega dela, izražena kot koncentracija snovi, parameter stanja okolja ali raven energije ali z drugim kazalnikom. Določen je lahko kot mejna vrednost, ciljna, opozorilna, alarmna, kritična, načrtovalska ali sprožilna vrednost ali kot stanje okolja.

Obrazložitev k 3. členu:

V 3. členu je opredeljen način razvrščanja delov območja občine v prvo in drugo stopnjo obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal z nevarnimi snovmi. Kot nevarne snovi so opredeljene kovine kadmij, svinec in cink. Onesnaženost tal se določa na podlagi Uredbe o mejnih, opozorilnih in kritičnih imisijskih vrednostih nevarnih snovi v tleh (Uradni list RS, št. 68/96, 41/04 – ZVO-1 in 44/22 – ZVO-2). V primeru, da je vsebnost kadmija, svinca ali cinka v tleh enaka ali večja od opozorilne vrednosti, se del območja občine uvrsti v prvo stopnjo obremenjenosti okolja. V primeru, da so vsebnosti kadmija, svinca ali cinka v tleh pod opozorilno vrednostjo se del območja občine uvršča v drugo stopnjo obremenjenosti okolja.

V Uredbi o mejnih, opozorilnih in kritičnih imisijskih vrednostih nevarnih snovi v tleh (Uradni list RS, št. 68/96, 41/04 – ZVO-1 in 44/22 – ZVO-2) je določena opozorilna vrednost (mg/kg suhih tal) za kadmij 2, za svinec 100 in za cink 300.

Določeno je, da se razvrščajo le tista območja občine, ki so v javni lasti in kjer je raba tal: območje kmetijskih zemljišč, otroško igrišče, stanovanjsko območje ali opuščeno industrijsko območje. Posamezna raba tal je opredeljena v Uredbi o merilih za ugotavljanje stopnje obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal z nevarnimi snovmi (Uradni list RS, št. 7/19 in 44/22 – ZVO-2).

Tretji odstavek 3. člena določa, da se v programu ukrepov, ki ga pripravi ministrstvo, pristojno za okolje, v sodelovanju z občino, opredelijo območja občine, ki se uvrščajo v prvo ali drugo stopnjo obremenjenosti okolja. Opredelijo se na podlagi izsledkov monitoringa stanja tal oziroma primerljivih sistematičnih raziskav, kot so opredeljena v Uredbi o merilih za ugotavljanje stopnje obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal z nevarnimi snovmi (Uradni list RS, št. 7/19 in 44/22 – ZVO-2).

Obrazložitev k 4. členu:

4. člen določa začetek veljavnosti Odredbe o razvrstitvi območja občin Črna na Koroškem, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Dravograd v stopnjo obremenjenosti okolja zaradi onesnaženosti tal z nevarnimi snovmi, in sicer začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.